

РЕЦЕНЗИЈА

**НА РАКОПИСОТ „ХЕМИЈА НА КОЛОИДИ“ – УЧЕБНИК ОД
ПРОФ. Д-Р БИЉАНА ЃОРЃЕСКА И ДОЦ. Д-Р САЊА КОСТАДИНОВИЌ-
ВЕЛИЧКОВСКА, ФАКУЛТЕТ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ,
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП**

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачка дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, како и Одлуката бр. 2002-262/23 од 152. редовна седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки, одржана на 18.11.2015 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- проф. д-р Рубин Гулабоски, редовен професор, Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип;
- доц. д-р Весна Костиќ, насловен доцент, Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип,

за подготвување на извештај, рецензија на приложениот ракопис „Хемија на колоиди“ од проф. д-р сци. Биљана Ѓорѓеска и доц. д-р Сања Костадиновиќ-Величковска, наменет за студентите на прв циклус студии на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Факултет за медицински науки го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот

Ракописот „Хемија на колоиди“ е напишан на македонски јазик. Содржината е поделена на предговор и шест поглавја. Составен дел од ракописот е и содржината на целиот материјал поставена на почетокот од ракописот, како и библиографијата на крајот од ракописот.

Ракописот е напишан на едноставен јазик разбирлив за студентите. Содржи информации за колоидните системи, особините на колоидните честички, како и најновите техники за образување на колоидни системи. Поради тоа е погоден не само за студентите од Факултетот за медицински науки кои студираат на насока Фармација, туку може да се користи и за други сродни области кои ги проучуваат студентите од Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Опсегот на покриеност на предавањата и вежбите е во согласност со програмата по предметот Хемија на колоиди кој се слуша во V (петти) семестар на Факултетот за медицински науки како изборен предмет на студиска програма Фармација со број на часови (1+1+1) на прв циклус студии.

Податоци за обемот на ракописот

Ракописот е образложен на 100 страници, А4 формат. Соодветно и правилно се цитирани 16 референци, истите наведени во поглавјето библиографија. Ракописот е поткрепен со многу слики, графикони и шематски прикази за подобро разбирање на техниките и начините на кои функционираат инструментите кои се користат при образување и анализа на колоидни системи. Обемот и содржината на ракописот ги задоволува критериумите според бројот на часови за предавања и вежби предвидени за соодветниот предмет на Факултетот за медицински науки, како и според одредбите на Правилникот за единствените основи за остварување на издавачка дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Краток опис на содржината

Во овој учебник по предметот Хемија на колоиди се објаснети шест поглавја во кои подробно се дискутирани принципите и постапките за добивање на колоидни системи, како и методите за анализа на овие системи.

За да може суштински да се разберат колоидните системи, **првото поглавје** од овој учебник ги дефинираат колоидните системи, големината и градбата на нивните честички, како и начините за добивање на истите. Понатаму, првото поглавје од овој учебник ги проучува кинетичките појави на колоидните системи, како што се Брауново движење, дифузија, осмоза, дијализа и седиментација. Во првото поглавје, исто така, се опфатени и оптичките својства на колоидните системи, како што се прекршување и расејување на светлината и употреба на овие својства во фармацијата и медицината.

Во второто поглавје од овој учебник се објаснети површинските појави кај колоидните системи. Конкретно, објаснети се појавите на граничните површини течност – гас, течност – течност и цврста супстанција течност. Во ова поглавје е објаснет и поимот „површински напон“ на колоидните системи, како и разлевање и натопување.

Во третото поглавје „Реологија и вискозност“ се дефинирани поимите реологија и вискозност и дефинирана е поделбата на колоидните системи на Њутнови и не-Њутнови системи. Понатаму, реолошките особини на колоидните системи директно се објаснети на фармацевтски производи, како што се креми, пени, лосиони и средства за одржување на лична хигиена.

Во четвртото поглавје е објаснета коагулација на колоидните системи. Поточно, во ова поглавје најпрвин се дефинирани и објаснети факторите од кои зависи стабилноста на еден колоиден систем, а потоа поединечно е разгледана и објаснета стабилноста на лиофилните и лиофобните колоидни системи. Последна тема во ова поглавје ги објаснува спонтаната и предизвикана коагулација како можност за укрупнување и прочистување на колоидните системи.

Во петтото поглавје се дефинирани лиогелови, односно начини на нивно образување со динамичка коагулација, како и бабрење на ксерогелот. Издвојувањето на течната фаза од гелот, односно „старење“ на гелот познато под поимот синереза е објаснета во последната лекција од ова поглавје.

Во последното шесто поглавје е објаснета структурата на геловите и мембраните. Објаснет е, исто така, и начинот на добивање на лиогел, како и процесот на гелирање на колоидните раствори и соли. При разгледување на структурата на мембраните, посебен акцент е ставен на неутрални и активни мембрани. Објаснети се структурата и својствата на т.н. „молекуларни“ мембрани, како и нивната употреба во медицината и фармацијата.

ЗАКЛУЧОК

Имајќи го предвид изложеното, како и основната намена, овој ракопис да биде наменет за студентите на Фармација на Факултетот за медицински науки, на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип му препорачуваме ракописот под наслов „Хемија на колоиди“ – учебник од авторите проф. д-р Биљана Ѓорѓеска и доц. д-р Сања Костадиновиќ-Величковска да го прифати како рецензиран учебник и истиот да биде објавен во електронска верзија.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Рубин Гулабоски,
редовен професор на Факултет за медицински науки, с.р.
Доц. д-р сци. Весна Костиќ,
насловен доцент на Факултет за медицински науки, с.р.